

2014-03-10, rev 2014-03-26

TJÄNSTESKRIVELSE

KFKS 2014/220-005

Kommunstyrelsen

Åtkomst till gemensamma system

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen noterar informationen om förutsättningar för åtkomst till gemensamma system från olika IT-plattformar.

Sammanfattning

Det finns idag önskemål att komma åt gemensamma system i kommunen från olika IT-plattformar med olika operativsystem. Det är tekniskt möjligt eftersom kommunens gemensamma system är webbaserade. Det behöver beaktas är att man har licenser för de program man använder och att man har säkra system för inloggning och behörighet. Om dessa förutsättningar är uppfyllda kan man komma åt gemensamma system från av kommunen ägda datorer med olika operativsystem och från smarta telefoner och surfplattor. Tillgänglighet från privata och offentliga är också möjlig men ställer krav på att användarna känner till och kan hantera riskerna. Åtkomst från privata surfplattor och smarta telefoner medges inte med tanke på att säkerhetsriskerna.

Ärendet

För att ha åtkomst till gemensamma system i kommunen har länge gällt att man måste ha en Windowsbaserad dator som kommunen tillhandahåller. Trenden idag när det gäller åtkomst till och användning av IT-system är att man vill att de ska vara åtkomliga oavsett vilket operativsystem som man har i datorn. Det har blivit möjligt tack vare att de flesta system idag är webbaserade. Man vill också kunna komma åt gemensamma system från plattor och smarta telefoner. Stadsledningskontoret vill med detta ärende förtydliga vad som gäller för åtkomst till gemensamma system från olika IT-plattformar med olika operativsystem

Överenskommen lägsta nivå av åtkomst för anställda i Nacka kommun

Alla som arbetar i Nacka kommun har möjlighet att komma åt minst en enkel webbmail-funktion, personalsystemet (för sjukanmälan och ledighetsansökan) samt den av kommunen

valda vägen för digital internkommunikation. Kostnaderna för åtkomst varierar beroende på den anställdes licensieringsnivå och metod för åtkomst. Den lägsta kostnad som tas ut idag är 1000 kr per anställd och år.

Åtkomst via kommunägd dator med annat operativsystem än Windows

Rent tekniskt är det idag fullt möjligt att komma åt gemensamma system innanför kommunens brandvägg via datorer med olika operativsystem förutsatt att systemen är webbaserade. För att komma åt system innanför brandväggen behöver man identifiera sig med användarnamn och lösenord. Denna nivå på inloggning kallas för enfaktorsautensiering. Det krävs också att datorn har de licenser som krävs för åtkomst till gemensamma system. Alla Windows-baserade datorer som kommunen äger har dessa licenser idag. Datorer med andra operativsystem behöver betala en årlig licens på ca 1 000 kr. Datorerna ska även ha ett viruskydd som hålls uppdaterat. Funktionalitet i olika system kan variera beroende på vilken webbläsare man använder i datorn och hur pass väl systemen är anpassade för olika webbläsare. Ansvar för anpassning av funktionalitet i system för olika webbläsare ligger på respektive systemägare.

Det finns idag ett krav från tillsynsmyndigheter på att höja kraven på inloggning till så kallad tvåfaktorsautensiering. Enkelt kan man säga att det krävs att man både har något och kan något. Exempelvis kan det handla om att man har ett inloggningskort och kan sitt lösenord. IT-enheten har i uppdrag att ta fram en lösning för tvåfaktorsautensiering. Idag börjar lösningar med inloggningskort ersättas av lösningar som finns i mobilen. Mobilt Bank-ID är ett exempel på detta. I IT-enhetens uppdrag ingår att hitta en enkel, säker och modern lösning som är kostnadseffektiv.

Åtkomst via privat eller allmän dator

Åtkomst via dessa enheter är ur tekniskt perspektiv fullt möjligt, likväl som du kan komma åt din internetbank via olika datorer om banken tillåter det och du uppfyller kraven på autensiering. Frågan här är istället i vilken mån information ska vara tillgänglig på privata eller offentliga datorer. Även om man stängt av datorn så finns alltid spår kvar av informationen. Därför måste informationssäkerhetsklassning göras innan information ska bli tillgänglig via dessa enheter. Vidare måste användare vara väl medvetna om riskerna med åtkomst via privat eller allmän dator. Systemägare/informationsägare har ansvaret för att avgöra om och i vilken mån information ska vara tillgänglig på detta sätt samt säkerställa att användare har kunskap om riskerna och kan hantera dessa.

Åtkomst via kommunägda plattor och smarta telefoner

Idag är åtkomst till gemensamma system begränsade till att man kan synkronisera sin e-post, kalender och kontakter. För att höja säkerheten när det gäller användningen av mobila plattformar krävs lösningar för säker identifiering av plattor och telefoner. Det kommer även att utöka åtkomsten till flera gemensamma system. Det finns en licenskostnad för varje enhet

som man har säker identifiering på. Kostnaden är 5 – 20 kr per enhet och månad. Många företag och organisationer har krav på säker identifiering av mobila enheter som används i organisationen. Stadsledningskontoret menar att detta ska gälla i kommunen. Noteras ska att funktionalitet och användarupplevelsen kan variera beroende på att man ansluter via ett mobilt gränssnitt. Även här beror det på hur pass väl system är anpassade för mobila gränssnitt.

Åtkomst via privata plattor och smarta telefoner

Åtkomst kommer att vara möjlig under några förutsättningar. Användaren av telefonen godkänner att kommunen installerar en säkerhetsprogramvara på telefonen som man själv inte kan styra. Den gör det möjligt att komma åt gemensamma system. Programvaran separerar kommunal och privat information, men stör inte den privata. Med den kan servicecenter tömma telefonen på kommunal information om den tappas bort eller blir stulen. Nämnden/verksamheten betalar för programvaran. Om användarens anställning/uppdrag i kommunen upphör ska användaren vända sig till servicecenter för att få programvaran borttagen.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget innebär vissa kostnader för att kunna ansluta datorer med andra operativsystem än Windows till gemensamma system, och något ökade kostnader för identifiering och autentisering. Kostnaderna motiveras med ökad säkerhet och bättre användarupplevelse.

- För användare som använder en kommunägd dator som inte har Windows som operativsystem krävs att man betalar en årlig licens på 1 000 kr för att komma åt gemensamma system. Denna kostnad betalas av respektive nämnd/verksamhet.
- Kostnaden för tvåfaktorsautentisering är i skrivande stund inte helt klar. Kostnaden kommer att läggas på alla användare som behöver använda denna autentiseringsmetod.
- Kostnad för säker identifiering av mobila plattformar blir 5 – 20 kr per enhet och månad. Denna kostnad läggs på användare som använder mobila plattformar för att komma åt gemensamma system.
- Eventuella kostnader för anpassning av system till olika webbläsare och mobila gränssnitt hanteras av respektive systemägare.
- Samtliga kostnader hanteras inom beslutad budget.

Mats Bohman
Administrativ direktör
Stadsledningskontoret

Lotta Nordström
IT-strateg
IT-enheten